

การพัฒนาคณะแพทยศาสตร์ของเรา

ศรีสกุล จารุจินดา*

ท่านบรรณาธิการ ได้ขอให้ผมเขียนบทความวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาคณะแพทยศาสตร์ของเราสำหรับบทบรรณาธิการ ผมคิดว่าเรื่องพัฒนาเป็นเรื่องของความเจริญ บทความที่เขียนนี้จะขอให้เป็นเพียงเล่าหรือคุยกับท่านผู้อ่านจุฬาลงกรณ์เวชสาร โดยเฉพาะเพื่อน ๆ แพทย์ที่จบไปแล้วนาน ๆ เป็นการบอกกล่าวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของคณะแพทยศาสตร์ของเราเพื่อให้เพื่อนที่อยู่ไกล ๆ ได้ฟังเพลิน ๆ เท่านั้นและถ้าเล่ามาไม่ครบก็ต้องขอภัยไว้ด้วย

เมื่อพูดถึงการเปลี่ยนแปลงแล้วก็น่าจะได้คุยกันถึงส่วนต่าง ๆ ดังนี้คือ สถานที่ บุคคล และงาน

สถานที่ ของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของเรานั้นคงอยู่กับบริเวณร.พ. จุฬาลงกรณ์สภากาชาดไทยเหมือนเช่นเดิม มีเปลี่ยนไปบ้างตรงคำว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก่อน ๆ นี้ไม่มีตัวการันต์ที่ตัว “ณ” เกียวนี่ต้อง

ใส่เป็น “ณ” เสียแล้ว และถ้าคุณจะไปเยี่ยมใคร ๆ ในระยะนี้ก็คง ระวังให้ดีเพราะจะเดินหลงทางทั้งนี้เพราะมีตึกใหม่ ๆ ขึ้นอีกหลายแห่ง ทั้งเป็นการต่อเติมและสร้างใหม่ บริเวณสนามม้าโรงพยาบาลก็มีต้นไม้ปลูกขึ้นมาอย่างร่มรื่น มีกองยามรักษาการณ์ อยู่ที่ศาลาจุลฑาทิศาและยามเดินตรวจให้ความอบอุ่นอยู่หน้าตึกชั้น ทางเดินเชื่อมระหว่างตึกตั้งแต่ห้องผ่าตัดไปตึกกมลนิคม และอีกฟากหนึ่งก็เช่นกันกำลังปรับปรุงทำใหม่ และต่อเป็นสองชั้น ให้มีลิฟท์นำผู้ป่วยขึ้นชั้นที่สองของตึกได้ โดยไม่ต้องหามรื้อแรงอย่างแต่ก่อน ๆ แผนกศัลยกรรมและวิสัญญีย้ายจากที่เดิม ขึ้นมาอยู่ตึกสิรินธรซึ่งสร้างอยู่หลังตึกจกมลนิวัดนวงศ์ คุช้งนอกเหมือนเอาอะโรมาวางไว้แห่งหนึ่ง แต่ภายในนั้นเหมือนเดินอยู่ในโรงพยาบาลในสหรัฐทีเดียว หน่วยสถิติเดิมของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ก็กำลังขยับขยายขึ้นเป็นแผนก จะย้ายสถานที่ลงมาข้างล่าง มาอยู่

* รองกณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ห้องผ่าตัดใหญ่เดิม ฝ่ายกองบรรเทาทุกข์ก็ขยายงานมาที่ปีกซ้ายของห้องผ่าตัด ส่วนปีกขวาเป็นของจิตเวช ขณะนี้กำลังปรับปรุงสถานที่เป็นการใหญ่ OPD. ฉุกเฉินใหม่กำลังจะเปิดมีตึกสร้างขึ้นเป็น OPD. ฉุกเฉินใหม่ติดชิดกับตึกมงกุฎเพชรรัตน์ ซึ่งต่อมาจากตึกจักรพงษ์ OPD. เก่า ทำให้ลักษณะของ OPD. เป็นหน่วยที่กว้างขวางใหญ่โตขึ้นอีกมาก พร้อมทั้งจะให้ความสะดวกในการบริการผู้ป่วย และเตรียมไว้เพื่อขยายการเรียนการสอน ของ นิสิตแพทย์ แพทย์ฝึกหัด และแพทย์ประจำบ้านด้วย ตึกเอ็กซเรย์กำลังก่อสร้างตึกขึ้นมาใหม่เพื่อรับบริการมาของซีทีสแกน ตึกใหม่นี้อยู่หลังตึกเอ็กซเรย์เดิมและยื่น ไปด้านหลังจนต้องรื้อเอาตึกรัตนสังวาลย์ที่ก่อน ๆ เกยรับผู้ป่วย โรคคอติดไว้เจาะคอออก ตึกโรงอาหารโรงครัวก็เป็นแผนกโภชนวิทยาและโภชนบำบัด ซึ่งถ้าท่านเข้ามาเยี่ยมใหม่ก็จะได้สัมผัสอาหารอันโอชาของคาเฟตีเรียที่นี่ ทางค่านิสิตกรรมก็มีกรรพตึกสุภาส-จันทร์โบส ตึกจอมเอิบ และตึกยมราช แล้วสร้างตึกขึ้นมาใหม่ ใช้เป็นทั้งที่รับผู้ป่วยและ OPD ของนรีและสูติกรรม ตึกของคณะซึ่งอยู่ในแผนพัฒนาที่ 5 ก็จะสร้างมาทดแทนที่ตึกสำนักงานคณะฯ ซึ่งจะเป็นตึกใหม่เป็นอาคารเรียนรวมของนิสิตแพทย์เพื่อต้อนรับการขยายการผลิตแพทยศาสตร์บัณฑิตตามแผนพัฒนา

ที่ 5 แต่ละคณะนี้คงยังต้องรองบประมาณไปก่อน หอพักทั้งหลายยังคงเดิม ภาควิชาการไม่สังกัดใด สำหรับ นิสิตแพทย์ ตลอดจน อาจารย์ ได้อาศัยรับประทานอาหารยังเหมือนเดิม คอยความหวังในแผนพัฒนาที่ 5 เช่นกัน สนามฟุตบอลด้านหลังอยู่ในระหว่างปรับปรุงปลูกต้นไม้รอบๆ บริเวณให้ร่มรื่น แผนกวิชากุมารเวชศาสตร์ เปลี่ยนเป็นภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ทาสีใหม่ ชาวโพลน่น่าดูและได้ต่อเติมเฉลียงคาเฟ่ของตึกจิรกิติ ซึ่งเป็นตึกตรวจโรคเด็ก ให้มีหน่วยสุขศึกษา หน่วยสังคมสงเคราะห์และหน่วยบำบัดเด็กป่วยด้วยโรคท้องเดิน โรคทางโลหิต ซึ่งต้องให้น้ำและเลือด โดยไม่ต้องรับไว้ในโรงพยาบาล สุขเขตสนามหลังกำลังจะทำรั้วกำแพงใหม่โดยสปอตร์คลับตลอดแนวด้านหลังของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ฉะนั้นจะว่าเป็นการพัฒนา ไปอย่างไวกวาก็ได้ บางตึกก็ถึงกับความเสื่อมต้องรื้อถอนออกปรับปรุงใหม่ ก็เช่นเดียวกันกับสถานที่บุคคลต่างๆ ในสถานที่นั้นก็หมุนเวียนกันไปตามวงจรของความเปลี่ยนแปลงท่านอาจารย์เก่า ๆ ก็ออกไปโดยเกษียณอายุบ้างเช่นท่านอาจารย์ อานนท์ ประทีตสุนทรสาร ไปประกอบอาชีพอื่นบ้างฝ่ายเจ้าหน้าที่ก็หมุนเวียนกันมีทั้งออกไปและรับใหม่ ถึงอย่างไรก็ตามป็นนิสิตแพทย์ที่

จะขึ้นมาใหม่ก็เป็นรุ่นที่ 36 และรุ่นที่จบเมื่อปี 2522 ก็เป็นรุ่นที่ 30 แล้ว

พูดถึงทางด้านภาวการณ์ ในแง่ของการเรียนการสอนนิสิตในระยะปีสองปีหลังนี้สังเกตว่าตั้งใจเล่าเรียนและแข่งขันในการเรียนกันมากขึ้น การเรียนการสอนนำเอาอุปกรณ์ประกอบการสอนมาใช้กันมากขึ้นหนังสือทั้งไทยและเทศมีมากขึ้นและหาได้ง่ายกว่าเดิม จึงทำให้น่าเรียนมากขึ้นกว่าแต่ก่อน บรรยากาศเวลาประชุมวิชาการทั้งประจำเดือน และประจำปีก็คึกคักขึ้น ด้านคนตรีไทยของนิสิตรู้สึกจะขึ้นหน้าขึ้นตา ออกงานบ่อย ๆ และเล่นได้ก็ควรจะได้ส่งเสริมกันให้มากขึ้น ส่วนกีฬาหนัก ๆ นั้นดูซบเซาลงไปกว่าแต่ก่อน ๆ

ในแง่การวิจัย บรรยากาศทางด้านการวิจัยคึกคักและแจ่มใสขึ้นกว่าแต่ก่อน ๆ มีการวิจัยทั้งระดับบุคคล ระดับภาควิชาและระดับคณะสำหรับระดับคณะนั้นขณะนี้คณะมีโครงการวิจัยปัญหาสุขภาพอนามัยของชุมชนในชนบทภาคตะวันออก และทุนสนับสนุนในการวิจัยในระดับต่าง ๆ ขณะนี้ก็เพิ่มมากขึ้น

ปัญหาการผลิตแพทยศาสตร์บัณฑิตเพิ่มขึ้นนั้นเป็นปัญหาระดับประเทศชาติ ฉะนั้นคณะแพทยศาสตร์ของเราก็วางแผนไว้ว่าจะผลิตเพิ่มขึ้นเป็นขั้น ๆ ไป จาก 100 คนเป็น 115 คน

เป็น 125 คน เป็น 140 คนและปลาย ๆ แผนที่ 5 อาจจะเป็น 180 คน และทางคณะแพทยศาสตร์ของเรา ในขณะนี้ยังมีนโยบายที่จะเพิ่มนิสิตแพทย์ที่เรียนในภาคชนบทให้มากขึ้น ทั้งนี้ได้มีโครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์ในชนบทและดำเนินการอยู่ที่โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรีร่วมกับทางกระทรวงสาธารณสุขอยู่ในขณะนี้

ปัญหาการบริการสังคมเป็นปัญหาใหญ่ทั้งในด้านวิชาการซึ่งคณะแพทยศาสตร์ได้ส่งวิชาการไปร่วมสอนอบรมในที่ต่าง ๆ รับทำการอบรมให้กับสถาบันต่าง ๆ ทั้งทางวิชาการแพทย์ และทางแพทยศาสตร์ศึกษาซึ่งได้รับความนิยมน้อยทั่วกัน ส่วนทางด้านบริการผู้ป่วยด้วยโรคภัยไข้เจ็บก็เป็นที่นิยมของประชาชน มีผู้ป่วยเต็ม OPD ทุก ๆ วัน นอกจากนั้นคณาจารย์แพทย์ยังต้องร่วมไปกับกองบรรเทาทุกข์สภากาชาดไทยสู่ชนบทและค่าย อพยพทั้งหลายด้วย

ระบบการจัดงานบริหาร ในคณะแพทยศาสตร์ก็ได้ปรับปรุงให้ปฏิบัติงานได้รวดเร็ว รักษาชื่อเสียงของใช้วัสดุอุปกรณ์ที่พยายามไม่ให้ขาดมือและให้เบิกจ่ายได้รวดเร็วขึ้น การจัดทำงบประมาณก็บอกกล่าวให้เข้าใจโดยทั่วกัน และชี้แจงให้ทราบเป็น ระยะถึงการใช้จ่ายเงิน

ด้วย มีการจัดตั้งหน่วยประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ระบบงานของคณะแพทยศาสตร์และโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ แนะนำบุคลากรระดับต่าง ๆ และเป็นสื่อกระจายข่าวสารให้ได้รับทราบทั่วกันทั้งแพทย์พยาบาลและเจ้าหน้าที่ที่ทำงานอยู่ร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม คณะแพทยศาสตร์ของเราก็น่าจะมีการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับโรงพยาบาล

จุฬาลงกรณ์สมภพภาษาไทยเหมือนอย่างเดิมเสมอมาเช่นเมื่อท่านเคยอยู่ในรั้วจุฬาฯ สมัยก่อน ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เกิดขึ้นแก่สถาบันทั้งสองของเราก็ตาม ความรู้สึกอบอุ่นและเป็นกันเองฉันท์พี่น้องยังคงเหมือนเดิมหรือจะมากขึ้นด้วยซ้ำไป อันเป็นนิมิตหมายที่ดีแก่สถาบันของเรา